

รายงานการประชุม
คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
ครั้งที่ ๓/๒๕๕๓
วันจันทร์ที่ ๑๐ พฤษภาคม ๒๕๕๓ เวลา ๑๓.๓๐ น.
ณ ห้องประชุม ๓๐๑ (ชั้น ๓)
ตึกบัญชาการ ทำเนียบรัฐบาล

ผู้มาประชุม

๑. นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย
รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๒. นายธีรภัทร สันติเมทนีดล
รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๓. พลตรี เฉลิมพล เต็งศิริ
ผู้ช่วยเจ้ากรมเสมียนตรา กรมเสมียนตรา
แทนปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๔. นายสมเกียรติ พัดเทพินทร์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๕. นางสาวศรีสมบัติ วานิจจะกุล
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกลาง
แทนปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๖. นายธนา เวสโกสิทธิ์
นักการทูตชำนาญการพิเศษ
แทนปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ

๗. นายชงยุทธ สิงห์วัช
ผู้อำนวยการกองกลาง
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๘. นายชุมพล บัวสวรรค์
ผู้อำนวยการกลุ่มกฎหมาย
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๙. นายสมเกียรติ ศรีประเสริฐ
ผู้อำนวยการกองอำนาจการข่าวกรอง
แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑๐. นางอุมาสิวี สอาดเยี่ยม
รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
แทนเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร	กรรมการ
๑๑. นายวัดตะ วุฒิสันต์
รักษาการ ในตำแหน่งที่ปรึกษาสำนักข่าวกรองแห่งชาติ
แทนผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ	กรรมการ
๑๒. นางรวมพร วุฒิสงห์ชัย
ผู้อำนวยการสำนักกฎหมายและระเบียบ
แทนผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑๓. นายกิตติศักดิ์ ประกิต	กรรมการ
๑๔. นายขวัญชัย วทวงศ์	กรรมการ
๑๕. นายชูชัย ศุภวงศ์	กรรมการ
๑๖. นายครรชิต นาสัยวงศ์	กรรมการ
๑๗. นายเดชอุดม ไกรฤทธิ	กรรมการ
๑๘. นางจุรี วิจิตรวาทการ	กรรมการ
๑๙. นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์	กรรมการ

๒๐. นางวนิดา สักการโกศล เลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๒๑. นายนคร เสรีรักษ์ ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้เชี่ยวชาญด้านข้อมูลข่าวสาร
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ
๒๒. นางสาวลักขณา ศรีสุคต่อง ผู้ช่วยเลขานุการ
นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ
สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

ผู้เฝ้าประชุม

๑. คุณพรทิพย์ จาละ กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา
๒. นางเบญจวรรณ สร้างนิทร กรรมการ
เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน
๓. นายทศพร ศิริสัมพันธ์ กรรมการ
เลขาธิการ
๔. นายธีรชัย ณ นคร กรรมการ
เลขาธิการ

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. พันเอก สืบวงศ์ คู่พงษ์ กระทรวงกลาโหม
๒. พันโท เกรียงศักดิ์ มิตรประสาน กระทรวงกลาโหม
๓. ร้อยโทหญิง ฐรัฐพันธ์ ทรัพย์แสง กระทรวงกลาโหม
๔. นางสมศรี ศรีอารียวงศ์ กระทรวงมหาดไทย
๕. นางจินตนา วนิจกิจเกื้อผล สำนักข่าวกรองแห่งชาติ
๖. นางบังอร เทียนเกษม สำนักงบประมาณ
๗. นางสาวปณิศา เหลืองวรรณพ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๘. นางสาวอรฉัตร จันทรัตน์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
๙. นางศิริพร อุดมโชคชัย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๑๐. นางสาวสังวาลย์ เขี่ยมสอาด
๑๑. นางสุรีย์ ทินกร
๑๒. นางสาวผลทิพย์ สร้างสวน
๑๓. นางสาวรณิ ศิลาวิลาศภักดิ์
๑๔. นางสาวกมลทิพย์ หอมสุวรรณ
๑๕. นางมณีนันท์ ปัญจศิริวรรณ
๑๖. นายวีระเชษฐ์ จรรยากุล
๑๗. นางสาวปศิญา เชื้อดี
๑๘. นายอิศรศ อิศโรสกุล
๑๙. นายชำนาญ เตือนวีระเดช
๒๐. นางฉวีวดี เล็กรังสรรค์
๒๑. นายพงษ์ศักดิ์ บุญถาวรวัฒน์
๒๒. นางสาวมณีนารถ วิณิชญาอะจินดา
๒๓. นายอริศศักดิ์ ทวีสุข

สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
 สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

เริ่มประชุมเวลา ๑๓.๓๐ น.

รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการ
 ข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้กล่าวเปิดประชุมและดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระการประชุม ดังนี้

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ไม่มี

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา อักการโกศล) ขอให้ที่ประชุมพิจารณารับรองรายงาน
 การประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า มติเรื่องโครงการเผยแพร่เกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ และโครงการพัฒนาระบบสารสนเทศในส่วนที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการข้อมูลตามเกณฑ์มาตรฐานและตัวชี้วัดที่กำหนดภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เป็นเรื่องเพื่อทราบ เรื่องดังกล่าวเห็นควรนำมาพิจารณาดำเนินการต่อไป เพราะในการพัฒนามาตรฐานตัวชี้วัดรัฐได้ลงทุนเป็นเงินจำนวนมาก คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการควรพิจารณานำไปดำเนินการปรับใช้กับหน่วยงานราชการต่อไป

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงว่า เนื่องจาก นายเชิรชัย ณ นคร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในฐานะผู้วิจัยคิดประชุมสภาพพัฒนาการเมืองจึงไม่ได้เข้าร่วมการประชุมฯ แต่ นายเชิรชัย ณ นคร แจ้งว่าจะนำเสนอผลการดำเนินการดังกล่าวต่อคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งต่อไป โดยจะสรุปการใช้งบประมาณ ผลการดำเนินการ และแนวทางในการดำเนินการนำไปใช้ต่อไปใน ๒ ลักษณะ คือ ๑) เสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาให้ความเห็นชอบว่า ควรจะนำตัวชี้วัดที่สร้างขึ้นมามาใช้ต่อหน่วยราชการทั่วประเทศ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อมีมติต่อไป หรือ ๒) หากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาว่า ยังไม่ควรนำไปใช้ทั้งระบบ สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะดำเนินการโครงการนำร่องทดลองใช้กับหน่วยงานที่สมัครใจจะดำเนินการตามตัวชี้วัดดังกล่าวต่อไป

มติ ที่ประชุมมีมติรับรองรายงานการประชุมฯ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ เมื่อวันที่วันจันทร์ที่ ๒๕ มีนาคม ๒๕๕๓

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน ๒๕๕๓ คณะอนุกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้พิจารณาดำเนินการเรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๕๔ เรื่อง

สามารถยุติเรื่องจำนวน ๓๕ เรื่อง และอยู่ระหว่างดำเนินการ ๑๕ เรื่อง ส่วนใหญ่เป็นเรื่องร้องเรียนกรณีหน่วยงานรัฐเพิกเฉยไม่แจ้งตอบภายใน ๑๕ วัน ซึ่งคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่องร้องเรียนได้ให้คำแนะนำหน่วยงานดังกล่าวให้เปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ประกอบกับมติคณะรัฐมนตรีพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ ต่างกำหนดไว้ว่าเป็นหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ที่จะต้องแจ้งให้ประชาชนผู้สอบถามทราบภายในเวลา ๑๕ วัน ซึ่งส่วนใหญ่หน่วยงานรัฐไม่ได้คำนึงถึงทำให้เรื่องร้องเรียนในกรณีนี้เพิ่มมากขึ้น จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปรกิติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า เรื่องร้องเรียนกรณีหน่วยงานรัฐเพิกเฉยไม่แจ้งตอบภายใน ๑๕ วัน หรือไม่ตอบเลย สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีควรกำหนดในระเบียบงานสารบรรณเพื่อเป็นแนวทางการปฏิบัติให้ชัดเจนต่อไป

นายกุมพล บัวสุวรรณ (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) ให้ข้อสังเกตว่า ควรมีมาตรการในการบริการให้ประชาชนได้รับความสะดวกและรวดเร็วขึ้น เรื่องร้องเรียนจะได้ลดลง

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ในกรณีเรื่องร้องเรียนใน ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ มีการศึกษาว่าในแต่ละหน่วยงานมีวิธีดำเนินการเรื่องร้องเรียนอย่างไร ซึ่งล้วนแตกต่างกัน เนื่องจากเป็นเรื่องการใช้ดุลพินิจ และไม่มีกรอบเวลาชัดเจน คณะรัฐมนตรีจึงได้มอบหมายให้จัดทำหลักเกณฑ์กลางว่าด้วยเรื่องร้องเรียนเฉพาะในจังหวัดชายแดนภาคใต้กับ ๔ อำเภอในจังหวัดสงขลา เพื่อลดเงื่อนไขความขัดแย้งลง

เลขานุการฯ (นางวนิดา อัครการโกศล) ให้ข้อสังเกตว่า กฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ มาตรา ๑๑ วรรคหนึ่ง กำหนดว่า หน่วยงานจะต้องพิจารณาให้ภายในเวลาอันสมควร แต่ไม่ได้กำหนดวันเวลาที่ชัดเจน ในระยะแรกเกิดปัญหาหน่วยงานใช้เวลานานในการบริการประชาชน ต่อมาพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๓๘ กำหนดระยะเวลาแล้วเสร็จของการปฏิบัติราชการออกใช้บังคับ และยังมีมติคณะรัฐมนตรีออกมาเพื่อบั่นย้ำอีกด้วย

มติ ที่ประชุมรับทราบและมอบฝ่ายเลขานุการฯ รวบรวมประเด็นข้อกฎหมาย รวมทั้ง กฎ ระเบียบ ต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการเรื่องร้องเรียน เสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในการประชุมครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ ต่อไป

๓.๒ รายงานผลการดำเนินการของคณะกรรมการเฉพาะกิจ เพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียนให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตาม มาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบ ข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในเดือนมีนาคม - เดือนเมษายน ๒๕๕๓ คณะกรรมการเฉพาะกิจเพื่อดำเนินการกรณีร้องเรียน ให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการใช้อำนาจตามมาตรา ๓๓ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูล ข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ เพื่อตรวจสอบข้อมูลข่าวสารของหน่วยงานของรัฐ ได้มีการพิจารณา เรื่องร้องเรียนให้แก่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จำนวน ๕ เรื่อง สามารถยุติเรื่องจำนวน ๑ เรื่อง และอยู่ระหว่างการดำเนินการ จำนวน ๔ เรื่อง จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๓ รายงานผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูล ข่าวสารในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนมีนาคม ๒๕๕๓ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหารราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย รวม ๑๕ เรื่อง คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๔/๒๕๕๓ - สค ๓๒/๒๕๕๓ มีผลคำวินิจฉัยของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผย ข้อมูลข่าวสารสาขาเศรษฐกิจและการคลังของประเทศ รวม ๑ เรื่อง คือ คำวินิจฉัย ที่ สค ๑/๒๕๕๓

สำหรับคำวินิจฉัยที่น่าสนใจ คือ คำวินิจฉัยที่ สค ๑๕/๒๕๕๓ เรื่องอุทธรณ์ คำสั่งการไม่แก้ไขรายงานการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนข้าราชการ โดยผู้อุทธรณ์มีหนังสือถึงนายอำเภอ เมืองระยองเพื่อขอแก้ไขข้อความในหนังสือที่นายอำเภอเมืองระยองมีถึงผู้ว่าราชการจังหวัดระยอง เรื่องการพิจารณาเลื่อนขึ้นเงินเดือนของข้าราชการ ซึ่งผู้อุทธรณ์เห็นว่าข้อมูลในการพิจารณาเลื่อนขึ้น ของผู้อุทธรณ์ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง เพราะผู้อุทธรณ์ไต่ถามกล่าวหาว่าปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยไม่ อุทิศตนและสละเวลาในการปฏิบัติงาน ไม่มีผลงานดีเด่น มีประวัติการลาบ่อย จึงไม่สมควรเลื่อนเงินเดือน เป็นกรณีพิเศษ เป็นการรายงานที่ไม่ถูกต้องตามความเป็นจริง ผู้อุทธรณ์จึงมีหนังสือขอให้นายอำเภอ

เมืองระยองแก้ไขข้อความในหนังสือดังกล่าว แต่นายอำเภอเมืองระยองปฏิเสธ จึงอุทธรณ์ต่อ คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร พิจารณาว่า หนังสือที่นายอำเภอเมืองระยองในฐานะผู้บังคับบัญชาชั้นต้นของผู้อุทธรณ์เสนอความเห็น ต่อผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อประกอบการพิจารณาการเลื่อนขั้นเงินเดือนเป็นความเห็นของผู้บังคับบัญชา ในการประเมินความดีความชอบการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชา มิใช่ข้อเท็จจริงอันเป็นสิ่งเฉพาะตัว บุคคล จึงมิใช่ข้อมูลส่วนบุคคลตามที่ผู้อุทธรณ์ยกขึ้นอ้าง ผู้อุทธรณ์จึงไม่สามารถขอให้แก้ไข เปลี่ยนแปลง หรือลบพอนข้อมูลข่าวสารนั้นได้ มีมติให้ยกอุทธรณ์ ในกรณีนี้คำวินิจฉัยถือเป็นการกำหนดลักษณะ ข้อมูลส่วนบุคคลให้มีความชัดเจนขึ้น เพื่อประชาชนทั่วไปจะได้ใช้สิทธิได้อย่างถูกต้องมากขึ้น จึงเสนอ ที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๔ รายงานผลการดำเนินการของคณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณา ส่งเรื่องอุทธรณ์ประจำเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน ๒๕๕๓

เลขาธิการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า ในช่วงเดือนกุมภาพันธ์ - เดือนเมษายน ๒๕๕๓ คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาส่งเรื่องอุทธรณ์ ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาสังคม การบริหาร ราชการแผ่นดินและการบังคับใช้กฎหมาย จำนวน ๔๕ เรื่อง ได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการ วินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี อุตสาหกรรมและการเกษตร รวม ๑ เรื่อง และได้พิจารณาส่งเรื่องให้แก่คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาการแพทย์ และสาธารณสุข จำนวน ๑ เรื่อง ทั้งนี้ เรื่องอุทธรณ์ส่วนใหญ่ เป็นการอุทธรณ์กรณีการขอข้อมูลเรื่อง การร้องเรียนกล่าวโทษ การสอบสวนทางวินัย การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่รัฐ และการประเมินผลงานทางวิชาการ ล้วนเป็นเรื่องที่เกิดขึ้นซ้ำซ้อนหากหน่วยงานรัฐยึดแนวคำวินิจฉัย ไปปฏิบัติเรื่องอุทธรณ์จะมีจำนวนลดลง ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้พยายามทำความเข้าใจกับหน่วยงานต่างๆ ตลอดมา แต่ยังไม่สัมฤทธิ์ผล โดยเฉพาะในปีนี้นักงาน ก.พร. กำหนดให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจัดทำบันทึกความเข้าใจร่วมกับ หน่วยงานรัฐ ๕ หน่วยงานที่มีสถิติการอุทธรณ์สูงสุด เพื่อลดสถิติการอุทธรณ์ลง สำนักงานคณะกรรมการ ข้อมูลข่าวสารของราชการได้ทำความเข้าใจและจัดทำคู่มือเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติงานเพื่อลดเรื่องอุทธรณ์

ในหน่วยงานเป้าหมาย แต่พบว่ายังมีเรื่องอุทธรณ์ในลักษณะเดิมเข้ามาเป็นปกติ เมื่อเรื่องเข้าคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนใหญ่ก็วินิจฉัยให้มีการเปิดเผย แสดงให้เห็นว่าเจ้าหน้าที่รัฐแม้ทราบแล้วแต่ก็ยังไม่ปฏิบัติตาม จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบ

๓.๕ รายงานผลการดำเนินการตามแผน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรอบ ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

เลขานุการฯ (นางวนิดา อัครการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้ดำเนินการตามแผน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรอบ ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓ ครบถ้วนตามแผนการดำเนินงานที่วางไว้ เช่น โครงการตรวจแนะนำร่วมกับเครือข่ายการปฏิบัติงาน ศูนย์ข้อมูลข่าวสาร รวมจำนวน ๑๖๐ ศูนย์ โครงการติดตามประเมินผลการพัฒนาหน่วยงานต้นแบบ ในการจัดตั้งศูนย์ข้อมูลข่าวสาร โครงการเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ การให้คำปรึกษาแนะนำในการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการให้แก่หน่วยงานและภาคประชาชน และการผลิตและเผยแพร่สื่อ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

มติ ที่ประชุมรับทราบรายงานความคืบผลการดำเนินการตามแผน/โครงการของสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในรอบ ๖ เดือนแรกของปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๓

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ สำนักข่าวกรองแห่งชาติเสนอให้ปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔

เลขานุการฯ (นางวนิดา อัครการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า สำนักข่าวกรองแห่งชาติ ในฐานะองค์การรักษาความปลอดภัยฝ่ายพลเรือน ได้เสนอให้พิจารณาปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์ปัจจุบันที่เปลี่ยนแปลงไป เนื่องจากระเบียบดังกล่าวได้มีการประกาศใช้มาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๔ แล้ว

เนื่องจากว่า ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๖ กำหนดว่า “ทุกห้าปี เป็นอย่างน้อย ให้นายกรัฐมนตรีจัดให้มีการทบทวนการปฏิบัติการตามระเบียบนี้ และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบนี้ให้เหมาะสม” ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้วเห็นว่า ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ เป็นระเบียบที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๖ และมาตรา ๒๖ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ดังนั้น การปรับปรุงแก้ไข ระเบียบดังกล่าว จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการที่จะ พิจารณา ประกอบกับตามข้อ ๖ ของระเบียบดังกล่าวกำหนดให้ทุก ๕ ปี เป็นอย่างน้อยให้มีการทบทวน การปฏิบัติการตามระเบียบ และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้เหมาะสม จึงเห็นสมควรที่ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะได้มีการพิจารณาทบทวนการปฏิบัติ และพิจารณาแก้ไข เพิ่มเติมระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ ปัจจุบัน ตามที่สำนักข่าวกรองแห่งชาติเสนอ โดยเห็นสมควรแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อพิจารณา เรื่องนี้ต่อไป

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

นายกิตติศักดิ์ ปกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า นายชัยวัฒน์ วงศ์วัฒนสานต์ เลขานุการคณะกรรมการกฤษฎีกา ประธานคณะกรรมการร่างระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหตุผลการกำหนดข้อ ๖ ไว้ว่า การรักษาความลับของทางราชการเป็นเรื่องที่มีความอ่อนไหวเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หากระเบียบไม่ทันสมัยเพียงพออาจทำให้เกิดการรั่วไหลของข้อมูลได้ ร่างระเบียบจึงเป็นการวางหลักเบื้องต้นไว้เท่านั้น ซึ่งในขณะนั้น การพัฒนาด้านเทคโนโลยียังมีไม่มากนัก แต่คณะกรรมการร่างระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ พิจารณาแล้วเห็นว่า การคุ้มครองข้อมูลข่าวสารด้านอิเล็กทรอนิกส์จะเป็น ปัญหาสำคัญของประเทศในอนาคตจึงกำหนดให้ทุก ๕ ปี เป็นอย่างน้อยให้มีการทบทวนการปฏิบัติการตามระเบียบ และพิจารณาแก้ไขเพิ่มเติมระเบียบให้เหมาะสมต่อไป

นายสมเกียรติ ศรีประเสริฐ (ผู้แทนเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ) ให้ข้อสังเกตว่า คณะอนุกรรมการควรมีองค์ประกอบดังนี้

(๑) คณะกรรมการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ

(๒) กระทรวงกลาโหม องค์การหลักรับผิดชอบด้านทหาร

(๓) สำนักข่าวกรองแห่งชาติ องค์กรหลักรับผิดชอบฝ่ายพลเรือน และ

(๔) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ องค์กรหลักรับผิดชอบฝ่ายตำรวจ

ซึ่งนโยบายดังกล่าวเป็นนโยบายเชิงปฏิบัติ ดังนั้นสำนักข่าวกรองแห่งชาติในฐานะหน่วยปฏิบัติควรเป็นเจ้าภาพในการชี้แจงระเบียบปฏิบัติต่อหน่วยต่างๆ จึงเห็นควรให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นประธาน และศูนย์รักษาความปลอดภัย กระทรวงกลาโหม เป็นรองประธานในการดำเนินงานของอนุกรรมการต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ มีประโยชน์เพื่อแก้ไขปัญหการรั่วไหลของข้อมูลที่เป็นความลับ แต่ยังไม่มีความชัดเจนว่าเป็นหน้าที่ของหน่วยงานใดเป็นผู้รับผิดชอบในรายละเอียด

นายสมเกียรติ ศรีประเสริฐ (ผู้แทนเจ้าธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ) ให้ข้อสังเกตว่า ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรักษาความปลอดภัยแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๒ มีคณะกรรมการพิจารณาร่างประกอบด้วย รองนายกรัฐมนตรีฝ่ายความมั่นคงเป็นประธาน เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติเป็นเลขานุการ และผู้ช่วยเลขานุการ ประกอบด้วย ๓ หน่วยหลักด้านการข่าว รับผิดชอบ และมีอนุกรรมการพิจารณาเรื่องการรักษาความปลอดภัยด้านเอกสารด้วย

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า การประชุมในปี ๒๕๔๐ เรื่องการรักษาความปลอดภัยจัดให้มีระเบียบรักษาความปลอดภัยขึ้น แต่เน้นด้านข้อมูล บุคลากรและสิ่งทางกายภาพ ไม่ครอบคลุมสิ่งที่เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ใช่สิ่งที่เป็นกายภาพ ดังนั้นการคุ้มครองเอกสารสามารถทำได้ แต่การคุ้มครองข้อมูลไม่ให้รั่วไหลทำได้ยาก ในขณะนั้นได้มอบให้สำนักข่าวกรองแห่งชาติเป็นผู้รับผิดชอบตามระเบียบฉบับนี้ แต่ยังไม่มีการเจ้าภาพที่แท้จริง เพราะสำนักข่าวกรองแห่งชาติรักษาแต่สิ่งกายภาพไม่รวมทั้งที่เป็นข้อมูลข่าวสารที่ไม่ใช่ทางกายภาพ ถือเป็นการดำเนินการนอกขอบเขตอำนาจ ส่วนศูนย์อำนวยการรักษาความปลอดภัยได้รักษาความปลอดภัยของข้อมูลในแง่ทางกายภาพเหมือนกัน ดังนั้นการคุ้มครองข้อมูลข่าวสารที่ไม่ใช่สิ่งที่เป็นกายภาพจึงยังไม่มีผู้รับผิดชอบซึ่งจะเป็นปัญหาในอนาคตต่อไป

มติ ที่ประชุมรับทราบ และมีมติให้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการปรับปรุงแก้ไขระเบียบว่าด้วยการรักษาความลับของทางราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ โดยมีผู้อำนวยการสำนักข่าวกรองแห่งชาติ เป็นประธาน และผู้แทนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเป็นอนุกรรมการ เช่น ผู้แทนสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ผู้แทนกระทรวงกลาโหม ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ผู้แทน

กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร ผู้แทนศูนย์รักษาความปลอดภัย กองบัญชาการ กองทัพไทย และผู้แทนกองบัญชาการตำรวจสันติบาล สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ทั้งนี้ ให้รายงานผลการดำเนินการเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา ภายใน ๔๕ วัน

๔.๒ มติคณะรัฐมนตรีรับทราบรายงานการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติ

ข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบว่า คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๕๓ รับทราบผลการดำเนินงานของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในปี พ.ศ. ๒๕๕๒ และเป้าหมายการดำเนินการในปี ๒๕๕๓ ตามที่รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เสนอ ทั้งนี้ ในส่วนข้อเสนอเชิงนโยบายการดำเนินการด้านต่างๆ ของคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มอบให้รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (นายสาทิตย์ วงศ์หนองเตย) ในฐานะประธานกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ นำไปพิจารณาทบทวนในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการอีกครั้ง โดยให้ทำความเข้าใจของสำนักงาน ก.พ.ร. และสำนักงาน ก.พ. ไปประกอบการพิจารณาด้วย สืบเนื่องจากมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้ว มีประเด็นเพื่อเสนอที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณา สรุปได้ดังนี้

(๑) ประเด็นการจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้

ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล

สืบเนื่องจากข้อสังเกตของสำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ที่ไม่เห็นด้วยในการจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลนั้น ขอเรียนว่า การจัดตั้งสถาบันดังกล่าวมีความจำเป็น สรุปได้ดังนี้

(๑.๑) เจ้าหน้าที่ของรัฐและภาคประชาชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ส่งผลให้มีการร้องเรียนและอุทธรณ์ในประเด็นเกี่ยวกับการไม่ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการและการไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งการร้องเรียนส่วนใหญ่เป็นการร้องเรียนกรณีหน่วยงานรัฐไม่ปฏิบัติให้เป็นไปตามกฎหมายและการอุทธรณ์กรณีเจ้าหน้าที่รัฐไม่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ควร

เปิดเผยตามกฎหมายอยู่แล้ว และมักเป็นการอุทธรณ์ในประเด็นเดิมๆ ซึ่งคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเคยมีแนววินิจฉัยไว้อยู่แล้ว

(๑.๒) จากการตรวจติดตามการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการโดยสำนักงาน ก.พ.ร. ซึ่งได้กำหนดให้การปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นตัวชี้วัดประสิทธิภาพการปฏิบัติงานของหน่วยงานรัฐตั้งแต่ปี ๒๕๕๐ – ๒๕๕๒ ปรากฏว่าหน่วยงานรัฐกว่าร้อยละ ๓๐ ได้คะแนนค่อนข้างต่ำ และจากการที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีได้จัดโครงการทดสอบความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ของเจ้าหน้าที่หน่วยงานรัฐ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ ปรากฏผลว่า มีผู้ผ่านการทดสอบเพียงประมาณร้อยละ ๕๐ เท่านั้น ซึ่งสะท้อนให้เห็นได้ว่าเจ้าหน้าที่รัฐส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ความเข้าใจในการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ อย่างชัดเจน

(๑.๓) สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ซึ่งเป็นหน่วยงานรับผิดชอบตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยตรง ยังมีข้อจำกัดด้านบุคลากรและงบประมาณอย่างมาก ทำให้ไม่สามารถจัดอบรมเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับสิทธิการรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแก่เจ้าหน้าที่รัฐได้อย่างทั่วถึง ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการโดยตรงได้

ดังนั้น สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ จึงเห็นว่าการจัดตั้งสถาบันเพื่อรับผิดชอบในการจัดหลักสูตรอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลโดยตรง เป็นความจำเป็นที่จะช่วยให้เจ้าหน้าที่รัฐได้รับความรู้ในเรื่องเกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ ได้อย่างทั่วถึงมากขึ้น ทั้งนี้ อาจเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักงาน ก.พ. และสำนักงาน ก.พ.ร. ในการจัดหลักสูตรฝึกอบรมก็ได้

(๒) ประเด็นให้หน่วยงานของรัฐกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐

สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เห็นว่า มีความจำเป็นเพื่อให้เจ้าหน้าที่รัฐที่จะขึ้นสู่ตำแหน่งบริหารมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ เพื่อให้การปฏิบัติงานในความรับผิดชอบเป็นไปตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการอย่างชัดเจน และสามารถกำกับกับการปฏิบัติงานของผู้ได้บังคับบัญชาให้ปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในภาพรวมได้ ทั้งนี้ อาจเป็นการดำเนินการร่วมกันระหว่างสำนักงาน ก.พ. กับสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ในการร่วมกันกำหนดหลักสูตรของผู้ที่จะขึ้นสู่ตำแหน่งระดับชำนาญการขึ้นไปให้มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ด้วย

(๓) ข้อเสนอเชิงนโยบายในประเด็นการให้ความสำคัญกับการปฏิบัติตามตัวชี้วัด “ร้อยละความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐” และประเด็นการให้ความสำคัญกับการสรุปรายงานผลการดำเนินงานตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ในลำดับต้นอย่างต่อเนื่อง เห็นควรขึ้นตามมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๑๕ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ จึงเสนอที่ประชุมเพื่อโปรดพิจารณา

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ควรนำเสนอปัญหาต่อที่ประชุมคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาในข้อเสนอเชิงนโยบายที่คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการยืนยันพร้อมเสนอเหตุผลประกอบเพิ่มเติมอีกครั้งหนึ่ง หากเสนอพิจารณาแล้วคณะรัฐมนตรีไม่เห็นด้วย ควรให้ปรับเปลี่ยนรูปแบบวิธีการใหม่ แต่ยังคงเป้าหมายเดิมไว้ คือให้หน่วยงานราชการมีความตระหนัก มีความรู้มีความเข้าใจในเรื่องกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นอย่างดี

นายธีรภัทร อ้นติเมทนีดล (ผู้แทนปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี) ให้ข้อสังเกตว่า ควรยืนยันข้อเสนอเชิงนโยบายการดำเนินการด้านต่างๆ ต่อคณะรัฐมนตรีอีกครั้ง เพราะการปฏิบัติตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการของหน่วยงานรัฐยังอยู่ในระดับต่ำ เจ้าหน้าที่ยังขาดความรู้ความเข้าใจ ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องยืนยันว่าการใช้วิธีกำหนดให้มีการอบรม

การเปิดสถาบันฝึกอบรมนั้น เป็นสิ่งที่มีความจำเป็น ซึ่งจะสามารถแก้ไขปัญหาในเรื่องข้อมูลข่าวสารในด้านต่างๆ ได้อีกด้วย

นางจุรี วิจิตรวาทการ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ปัญหาคือ การที่จะจัดตั้งหน่วยงานใหม่ไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๕๓ ที่มีมติระงับการขอจัดตั้งหน่วยงานใหม่ออกไปอีก ดังนั้นการจัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลอาจไม่สอดคล้องกับมติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ดังนั้น หากไม่ดำเนินการในรูปของสถาบัน แต่มุ่งเน้นในเรื่องเนื้อหาสาระของการอบรม โดยการจัดจ้างหน่วยงานภายนอกกิจการให้ดำเนินการแทนได้ เช่น สถาบันพระปกเกล้า หรือมหาวิทยาลัยต่างๆ โดยกำหนดหลักสูตรให้ครอบคลุมเนื้อหาสาระทั้งหมด และกำหนดเป็นนโยบายจากผู้บริหารให้ส่งเจ้าหน้าที่เข้าอบรมโดยยึดโยงกับการปรับตำแหน่งหรือเลื่อนขั้นต่างๆ

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ควรเชิญกรรมการจากสำนักงาน ก.พ. มาบรรยายให้เกิดความเข้าใจร่วมกันในข้อเสนอให้หน่วยงานของรัฐกำหนดคุณสมบัติของผู้ที่จะดำรงตำแหน่งตั้งแต่ระดับชำนาญการขึ้นไป ต้องผ่านการอบรมหลักสูตรที่เกี่ยวข้องกับพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยเฉพาะ

นายชูชัย ศุภวงศ์ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ควรทำความเข้าใจและบูรณาการในหลักสูตรต่างๆ ของสำนักงาน ก.พ. ในสาระสำคัญของกฎหมาย ตั้งแต่ระดับชำนาญการ โดยสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการจะต้องจัดเตรียมรายละเอียดทั้งเอกสาร และวิทยากรให้พร้อม

เชษฐานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ให้ข้อสังเกตว่า หลักสูตรที่สำนักงาน ก.พ. จัดอบรมยังไม่ครอบคลุม เพราะสำนักงาน ก.พ. จัดทำหลักสูตรซึ่งจะมีเจ้าหน้าที่บางกลุ่มเท่านั้นที่ได้เข้ารับการอบรม และบางหลักสูตรไม่มีเรื่องกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการในหลักสูตรด้วย ซึ่งปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. ได้เชิญผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นวิทยากรบรรยาย โดยส่วนใหญ่จะเป็นการอบรมในหลักสูตรของกลุ่มนิติกร ในหลักสูตรอื่นมีเป็นส่วนน้อย แต่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเห็นว่าเจ้าหน้าที่ที่จะขึ้นสู่ตำแหน่งในระดับชำนาญการทุกคนควรจะมีความรู้เกี่ยวกับกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการด้วย

นายकुมล บัศววรรค์ (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) ให้ข้อสังเกตว่า เห็นควรสนับสนุนให้จัดตั้งสถาบันเพื่อการฝึกอบรมความรู้เกี่ยวกับสิทธิรับรู้ข้อมูลข่าวสารและการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ไม่เห็นควรให้หน่วยงานอื่นดำเนินการ เพราะหน่วยงานอื่นไม่เห็นความสำคัญอย่างแท้จริง สำนักงาน ก.พ. เป็นหน่วยงานที่อบรมหลายเรื่องไม่ได้เน้นโดยตรง เรื่องนี้เป็นเรื่องสำคัญ ควรให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับได้มีความรู้ความเข้าใจ ครอบคลุมถึงปัญหาและศึกษากรณีที่ผ่านมามีด้วย เห็นควรเสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาใหม่ โดยให้สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นผู้ดำเนินการ เพราะเป็นผู้รู้ปัญหา ข้อเท็จจริง และเจตนารมณ์ของกฎหมายด้วย ไม่ควรให้หน่วยงานอื่นหรือจัดจ้างหน่วยงานภายนอกกิจการในการดำเนินการแทน

ประธานฯ ให้ข้อสังเกตว่า ควรประสานสำนักงาน ก.พ. ในการกำหนดขอบเขตการอบรมให้ครอบคลุมระดับชำนาญการทั้งหมด หากสำนักงาน ก.พ. เห็นด้วยในหลักการให้นำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

นายกิตติศักดิ์ ปรกติ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ปัจจุบันสำนักงาน ก.พ. มีหลักสูตรจำนวนมาก แต่ความมุ่งหมายของผู้เข้ารับการอบรมไม่ได้ยกระดับความรู้แต่ต้องการเพียงใบประกาศนียบัตร ซึ่งปัญหาระบบบริหารราชการในส่วนที่เกี่ยวกับข้อมูลข่าวสารนั้นเชื่อมโยงในแง่ความมั่นคง การบริการ การจัดระเบียบภายในหน่วยราชการ และประสิทธิภาพของหน่วยราชการ กล่าวคือ การบริหารฐานความรู้ ซึ่งมีรากฐานอยู่ที่ความเข้าใจในเรื่องข้อมูลข่าวสารและระบบข้อมูลข่าวสารอย่างเท่าเทียมกัน ดังนั้นในการบริหารข้อมูลข่าวสารให้มีประสิทธิภาพนั้น จะต้องสอดคล้องกับความโปร่งใสในการดำเนินงาน ซึ่งคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ มีหน้าที่กำกับดูแลให้เกิดความเชื่อมโยงระหว่างความมั่นคง ความมีประสิทธิภาพ การให้บริการประชาชนอย่างทั่วถึงและความสามารถในการที่ประสานงานระบบราชการทั้งหมด โดยใช้เครือข่ายข้อมูลข่าวสารซึ่งพัฒนาขึ้นเป็นตัวกลาง ดังนั้นการเข้าใจกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการไม่ได้เป็นเพียงแต่การเข้าใจกฎหมายเพื่อให้ประชาชนรับรู้ข้อมูลข่าวสารเท่านั้น แต่มีผลในการพัฒนาประสิทธิภาพของระบบราชการทั้งหมดด้วย ซึ่งควรผลักดันกำหนดเป็นนโยบายจากฝ่ายการเมืองต่อไป

นางจุรี วิจิตรวาทการ (กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ) ให้ข้อสังเกตว่า ควรทำการศึกษาวิธีดำเนินการ การกำหนดมาตรการต่างๆ ให้ครบถ้วน โดยศึกษาจากการให้ความร่วมมือของหน่วยงานภาครัฐในทุกระดับ ปัญหาอุปสรรคในการดำเนินงาน และนำมาประกอบการเสนอแนะในเชิงนโยบายเพื่อเพิ่มข้อมูลในการสนับสนุนแนวคิดในการยืนยันถึงความจำเป็นในการดำเนินการ

ต่อไป สำหรับความจำเป็นในการตั้งสถาบันหากมีข้อมูลมากพอที่จะสนับสนุน เช่น การขาดงบประมาณ และบุคลากร ก็ให้นำเสนอไปพร้อมกัน

มติ ที่ประชุมมีมติมอบหมายฝ่ายเลขานุการหารือรายละเอียดในการจัดหลักสูตรการอบรมเจ้าหน้าที่รัฐ กับสำนักงาน ก.พ. และสรุปข้อมูลจากการหารือเสนอที่ประชุม คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เพื่อประกอบการพิจารณา ในการประชุม ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓

๔.๓ การแต่งตั้งประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรุบทุคตที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ได้รายงานให้ที่ประชุมทราบ เรื่องการแต่งตั้งประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรุบทุคตที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เนื่องจากกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารชุดปัจจุบันจะครบวาระการดำรงตำแหน่งในวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๕๓ ซึ่งในการประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๒/๒๕๕๓ คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการมีมติให้นำเรื่องการสรรหากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเข้าพิจารณาล่วงหน้าก่อนประมาณ ๒ – ๓ เดือน ในการดำเนินการเพื่อสรรหากรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารครั้งล่าสุดในปี ๒๕๕๐ มีการตั้งคณะอนุกรรมการขึ้นเพื่อทำหน้าที่สรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อเพื่อกำหนดเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โดยมีนายมานิจ สุขสมจิตร กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ในขณะนั้น ทำหน้าที่ประธานอนุกรรมการ โดยคณะอนุกรรมการดังกล่าวได้กำหนดหลักเกณฑ์ในการพิจารณาเสนอชื่อบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อกำหนดให้เป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เช่น กรณีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาครัฐ จะต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญในการบริหารราชการแผ่นดิน และการคุ้มครองสิทธิส่วนบุคคลอย่างต่อเนื่องมาเป็นเวลานาน ส่วนกรณีผู้ทรงคุณวุฒิจากภาคเอกชนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในระบบบริหารราชการแผ่นดิน และสามารถทำงานหรือประสานงานกับเจ้าหน้าที่ของรัฐได้เป็นอย่างดี มีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่าเป็นผู้ที่ซื่อสัตย์และปกป้องรักษาสิทธิทางการเมือง และสิทธิเสรีภาพของประชาชนตามรัฐธรรมนูญ ตลอดจนควรมีความรู้ด้านกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นอย่างดี มีความเป็นกลางเป็นที่ประจักษ์ มีความรู้ด้านกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการเป็นอย่างดี และเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในการวินิจฉัยข้อพิพาทในคณะกรรมการวินิจฉัยข้อพิพาท (Tribunal)

ทางกฎหมายปกครองที่ประจักษ์ หรือเป็นผู้ที่มีความรู้ในทางทฤษฎีกฎหมายมหาชนเป็นอย่างดี จนถึงขั้นช่วยให้ผลการวินิจฉัยของคณะกรรมการเป็นไปอย่างเที่ยงธรรมและเหมาะสมสอดคล้องกับเจตนารมณ์ของกฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นต้น

ต่อมา นายมานิจ สุขสมจิตร ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ได้ขอลาออกจากตำแหน่งกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เมื่อวันที่ ๑๑ เมษายน ๒๕๕๑ ฝ่ายเลขานุการฯ พิจารณาแล้ว เห็นว่า จากการที่นายมานิจ สุขสมจิตร ได้ลาออกจากกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น ส่งผลให้ประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ขาดลง ทั้งนี้ เพราะการแต่งตั้งประธานอนุกรรมการคณะต่างๆ ตามมติคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการนั้น จะแต่งตั้งจากผู้ที่ เป็นกรรมการในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ดังนั้น จึงเห็นควรเสนอชื่อนายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ เป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เพื่อให้คณะอนุกรรมการฯ สามารถดำเนินการประชุมเพื่อสรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ เพื่อเสนอคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการพิจารณาและเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาภายในกำหนดเวลาต่อไป จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

มติ ที่ประชุมมีมติแต่งตั้งนายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ เป็นประธานอนุกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาสรรหาบุคคลที่เห็นสมควรเสนอชื่อ เพื่อแต่งตั้งเป็นกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาต่างๆ ทั้งนี้ มอบหมายให้นายเรืองชัย ทรัพย์นิรันดร์ เสนอรายชื่อของคณะอนุกรรมการฯ ดังกล่าว เพื่อให้ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอประธานฯ พิจารณาแต่งตั้งต่อไป

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่นๆ

๕.๑ ขอรบความคืบหน้าในการดำเนินคดีกรณีนายธีรชัย กอวรกุล ยื่นฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ

นายกุมพล บัวสุวรรณ (ผู้แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์) สอบถามความคืบหน้า
ในเรื่องการดำเนินคดี กรณีนายธีรชัย กอวรกุล ยื่นฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการว่า
ในปัจจุบันมีจำนวนกี่คดี แต่ละคดีมีความคืบหน้าในการดำเนินคดีต่างๆ อย่างไร

ที่ประชุมมีความเห็นดังนี้

เลขานุการฯ (นางวนิดา สักการโกศล) ชี้แจงว่า กรณีนายธีรชัย กอวรกุล
เป็นผู้ร้องเรียนคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการในลักษณะเดิมเป็นประจำ ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ
พิจารณาเรื่องทุกครั้งที่มีการร้องเรียนเข้ามาว่า เป็นการร้องเรียนซ้ำกับเรื่องเดิมหรือไม่ พบว่าเป็นเรื่อง
ร้องเรียนที่ซ้ำกับเรื่องเดิมเป็นจำนวนมาก แต่ในกรณีที่เป็นประเด็นใหม่ สำนักงานคณะกรรมการ
ข้อมูลข่าวสารของราชการก็ได้นำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการพิจารณาและให้ความเห็นเรื่อง
ร้องเรียน ทุกครั้ง ซึ่งมีหลายเรื่องที่กำลังพิจารณาอยู่ เช่น กรณีนายธีรชัย กอวรกุล มีหนังสือถึง
หน่วยงานต่างๆ ซึ่งหน่วยงานที่ถูกร้องไม่ต้องดำเนินการแต่อย่างไร ให้แจ้งฝ่ายเลขานุการฯ
ซึ่งฝ่ายเลขานุการฯ จะเป็นผู้ดำเนินการต่อไป ตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการข้อมูลข่าวสาร
ของราชการ

มติ ที่ประชุมมอบหมายฝ่ายเลขานุการฯ สรุปความคืบหน้าในการ
ดำเนินการทางคดีกรณีนายธีรชัย กอวรกุล ยื่นฟ้องคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเสนอ
ที่ประชุมคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ ครั้งที่ ๔/๒๕๕๓ ต่อไป

เลิกประชุมเวลา ๑๕.๓๐ น.

(นางสาวสักขณา ศรีวงศ์อง)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ

ผู้ตรวจงานการประชุม